

Sygn. akt IX Pa 4/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Mariola Łącka

Sędziowie: SSO Iwona Nowak

SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek /spr/

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 21 sierpnia 2014r. w Rybniku

sprawy z powództwa **W. S. , A. J. i G. S.**

przeciwko (...) S.A. w J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu -Zdroju Wydziału IV Pracy

z dnia 4 listopada 2013 r. sygn. akt IV P 341/12

1. **oddala apelację,**

2. **zasądza od pozwanej na rzecz powodów W. S., A. J. i G. S. kwoty po 450,00 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia:

SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek SSO Mariola Łącka SSO Iwona Nowak

Sygn. akt IX Pa 4/14

UZASADNIENIE

W pozwie przeciwko (...) S.A. w J. powódka W. S. wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kwoty 23.955,48-
zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa. Nadto o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów
procesu według norm przepisanych. Na uzasadnienie podniosła, iż jest spadkobierczynią po zmarłym T. S., który był
pracownikiem (...) S.A. Powódka wskazała, iż przy wyliczaniu stażu pracy potrzebnego do uzyskania praw do akcji

pozwana nie zaliczyła całego okresu zatrudnienia spadkodawcy. Staż pracy uprawniał go do nieodpłatnego nabycia 382 akcji (...) S.A. Spadkobiercy po T. S. dokonali działu spadku, w zakresie praw do akcji (...) SA, w wyniku którego prawa do akcji przypadły powódce. Powódka nie otrzymała żadnej informacji o stażu pracy spadkodawcy, ani możliwości złożenia ewentualnej reklamacji. W rezultacie otrzymała prawo do 136 akcji (...) S.A. Powódka wskazała, iż wysokość żądanej kwoty wynika zatem z uprawnienia powódki do objęcia dodatkowo 246 akcji (...) SA.

Następnie w piśmie z dnia 12.10.2012 r. pełnomocnik powódki, oświadczył, iż precyzuje żądanie w pkt 1, w ten sposób, że wnosi o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 34.779,48 zł wraz z odsetkami od dnia wniesienia powództwa.

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju postanowieniem z dnia 15 stycznia 2013 roku wydanym w niniejszej sprawie wezwał do udziału w sprawie w charakterze powodów A. J. i G. S..

Pismem z dnia 12.09.2013 r. pełnomocnik powodów W. S., A. J. i G. S. oświadczył, iż precyzuje żądanie pozwu w ten sposób, że wnosi o zasądzenie od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 6.454,22 zł. Nadto pełnomocnik powodów podniósł, iż sprecyzowanie żądania jest konieczne z uwagi na fakt, że powodowie są spadkobiercami T. S. (każdy z nich dziedziczy po 1/3 części). Nadto pełnomocnik powodów wskazał, iż żądana kwota została ustalona na podstawie ostatniego kursu akcji tj. 78,71 zł za jedną akcję.

Zaś na rozprawie w dniu 12.09.2013 r. pełnomocnik powodów W. S., A. J. i G. S. oświadczył, iż odstępuje od żądania zasądzenia odszkodowania w kwocie za każdą akcję po 136,00 zł i wnosi o zasądzenie odszkodowania po 78,71 zł za każdą akcję wg kursu akcji z dnia 11.09.2013 r. i w zakresie ponad kwotę odszkodowania przekraczającą za 1 akcję 78,71 zł cofa powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Jednocześnie precyzuje żądanie pozwu w ten sposób, iż zgodnie z porządkiem spadkobrania wnosi o zasądzenie na rzecz powodów po 6.454,22 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. w J. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Na uzasadnienie podniosła, iż w jej ocenie żądanie powódki nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności pozwana podniosła, iż zgłasza najdalej idący zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powódki. Jeżeli zatem powódka opiera swe roszczenie na dziedziczeniu po T. S., w procesie po stronie powodowej winni uczestniczyć również inne osoby oprócz powódki. Nadto pozwana wskazała, iż przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji (t. jedn.: Dz. U. z 2002 roku, Nr 171, poz. 1397 z późn. zm., dalej: (...)) jedynie w sposób ogólny regulują postępowanie związane z identyfikowaniem osób, które posiadają przymiot uprawnionego pracownika (art. 2 pkt 5

Ustawy). Pozwana wskazała na dwie przesłanki uzyskania prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, które bezwzględnie należy spełnić łącznie. Zgodnie z Ustawą, aby dana osoba mogła skorzystać z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, musi spełnić następujące przesłanki: 1) musi być „uprawnionym pracownikiem” w rozumieniu art. 2 pkt 5 Ustawy, przez co nabywa prawo do nieodpłatnego nabycia akcji; 2) musi złożyć, w terminie określonym w art. 38 ust. 1 Ustawy, pisemne oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji. Na podstawie upoważnienia ujętego w treści art. 38 ust. 5 Ustawy, prawodawca upoważnił ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa do uregulowania przedmiotowych kwestii w drodze wydania aktu wykonawczego - rozporządzenia, stanowiącego akt powszechnie obowiązującego prawa. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa zrealizował swe roszczenie wydając Rozporządzenie Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U. Nr 35, poz. 303 z późn. zm., dalej Rozporządzenie). Dokonując analizy przepisów Rozporządzenia można dojść do następujących wniosków. Zgodnie z treścią § 7 ust. 2 Rozporządzenia, „spółka, po otrzymaniu informacji o liczbie akcji przeznaczonych do nieodpłatnego udostępniania, sporządzi w terminie 14 dni listę uprawnionych pracowników obejmującą okresy zatrudnienia tych osób w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym oraz jego poprzedniku albo w przedsiębiorstwie, które zostało sprywatyzowane przez wniesienie do spółki, oraz jego poprzedniku i w spółce oraz łączny okres zatrudnienia w tych podmiotach.” Przepis § 9 Rozporządzenia przewiduje czternastodniowy termin na składanie reklamacji dotyczących

wadliwego określenia okresu zatrudnienia w spółce, liczony od dnia wywieszenia list uprawnionych pracowników w siedzibie spółki, co w niniejszej sprawie nastąpiło w dniu 10 sierpnia 2011 roku. Stosownie do § 12 ust. 1 Rozporządzenia, „niezwłocznie po korekcie listy, o której mowa w § 9, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania korekty listy, spółka sporządza listę uprawnionych pracowników z podziałem na grupy wyodrębnione ze względu na łączny okres zatrudnienia w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym oraz jego poprzedniku albo w przedsiębiorstwie, które zostało sprywatyzowane przez wniesienie do spółki, oraz jego poprzedniku i w spółce.” Ustalony w powyższy sposób okres zatrudnienia staje się następnie, na podstawie § 10 ust. 1 Rozporządzenia, podstawą do zakwalifikowania uprawnionego pracownika do danej grupy stażowej, a w konsekwencji do określenia liczby przypadających na niego akcji. Wobec faktu, że okres zatrudnienia T. S. ustalono w przewidzianej przepisami Rozporządzenia drodze, pozwanej nie sposób postawić zarzut działania niezgodnego z prawem, co byłoby pierwszym i fundamentalnym warunkiem do uznania istnienia jakiejkolwiek odpowiedzialności odszkodowawczej po jej stronie. O ile bowiem przepisy samej Ustawy wskazują na przesłanki uzyskania statusu uprawnionego pracownika oraz prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, to regulacje wykonawcze ujęte w przepisach Rozporządzenia decydują o zakresie tego prawa. Działania pozwanej uznać trzeba za zgodne z przepisami Ustawy oraz Rozporządzenia, a w konsekwencji nie można pozwanej czynić z tego tytułu jakichkolwiek zarzutów. Nadto, iż powódka wniosła swą reklamację na długo po upływie terminu, a to w dniu 22 marca 2012 roku. W związku z powyższym w odpowiedzi pozwana - zgodnie ze swymi obowiązkami wynikającymi z Rozporządzenia - udzieliła odpowiedzi negatywnej. Informacja o terminie na złożenie reklamacji - niezależnie od tego, że wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa - została wywieszona w siedzibie pozwanej i we wszystkich jej zakładach, ponadto zaś szeroko rozpropagowano tę informację w prasie lokalnej i ogólnopolskiej, radiu, a także na licznych portalach internetowych oraz stronie internetowej pozwanej. Pozwana wskazała także, iż o ile jednakże przyjąć, że działania pozwanej były dotknięte wadliwością, trzeba wskazać, że roszczenie powódki i tak nie byłoby uzasadnione. Z treści złożonego w sprawie pozwu, w którego treści nie wskazano bezpośrednich podstaw prawnych dochodzonego roszczenia, można jednak wywieść, że chodzi o przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku - kodeks cywilny dotyczące odpowiedzialności odszkodowawczej, zapewne związanej z czynem niedozwolonym. Niezależnie od ostatecznie obranej podstawy rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie pozwana podniosła, że powódka zobowiązana jest - prócz wskazania na zdarzenie mające wywołać szkodę - do wykazania w toku procesu co najmniej następujących okoliczności: winę pozwanej, fakt wystąpienia u powódki szkody i jej wysokość, związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem mającym wywołać szkodę a szkodą (oraz jej wysokością). W ocenie pozwanej roszczenie powódki nie jest uzasadnione, ani co do istoty, ani co do wysokości. Pozwana wskazała także na brak adekwatnego związku przyczynowego. Jeżeli w niniejszej sprawie mówić o szkodzie po stronie powódki oraz o zawinionym, bezprawnym działaniu pozwanej, to analiza stanu faktycznego prowadzi do wniosku, że brak jest między tymi zdarzeniami związku przyczynowego o charakterze adekwatnym. Zaniechanie powódki, która nie zweryfikowała okresu zatrudnienia T. S. wyliczonego przez pozwaną i umieszczonego na listach wywieszonych w jej siedzibie oraz oddziałach, nosi bowiem wszelkie znamiona przyczynienia się do powstania szkody. W ocenie pozwanej to brak reakcji powoda wobec wywieszonej informacji o okresie zatrudnienia oraz spóźniona o około cztery miesiące reklamacja sprawiły, że powodowi być może przyznano mniejszą liczbę akcji, niż to wynika z jego okresu zatrudnienia. Fakt, że powódka, poprzez opisane powyżej zaniechanie, przyczyniła się do powstania uszczerbku w swym majątku (o ile taki wystąpił), wyłącza w opinii pozwanej możliwość przyjęcia w niniejszej sprawie adekwatnego związku przyczynowego między jakimikolwiek działaniami pozwanej a ubytkiem łącznej liczby akcji, które przypadły T. S. i jego spadkobiercom). Nadto pozwana wskazała, iż brak wykazania poniesienia i wysokości szkody.

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju Wydział IV Pracy wyrokiem z dnia 4 listopada 2013r. sygn. akt IV P 341/12 w pkt:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powódki W. S. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynszy od 25.10.2012 roku tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011;
2. zasądził od pozwanej na rzecz powódki A. J. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynszy od 15.01.2013 roku tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011;

3. zasądził od pozwanej na rzecz powoda G. S. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynszy od 15.01.2013 roku tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011;

4. umarzył postępowanie w zakresie odszkodowania przekraczającego za jedną nie otrzymaną akcję kwotę 78,71 zł;

5. dalej idące powództwo oddalił;

6. zasądził od pozwanej na rzecz powodów W. S., A. J. i G. S. kwoty po 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

7. nakazał pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju kwoty 874,00 zł tytułem opłat sądowych od zapłaty których powodowie byli ustawowo zwolnieni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Mąż powódki W. S., a ojciec powodów G. S. i A. T. S. zatrudniony był w KWK (...) od 17.06.1972 r. do 30.09.1986 r., a następnie w KWK (...) od 23.10.1987 r. do 16.04.1999 r. W momencie likwidacji KWK (...) T. S. przeszedł na rentę. Łączny więc jego staż pracy u strony pozwanej to 26 lat.

Z wejściem w życie i należytytym ogłoszeniem (Dz. U. z 1996, nr 118, poz. 561) ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, T. S. powziął wiadomość, iż jest pracownikiem uprawnionym w rozumieniu art. 2 pkt 5 Ustawy do nieodpłatnego nabycia akcji pozwanej, oraz że w myśl art. 36 ust. 4 Ustawy akcje zbywa się nieodpłatnie w grupach wyodrębnionych ze względu na okresy zatrudnienia uprawnionych pracowników w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym i w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji tego przedsiębiorstwa państwowego. T. S. złożył oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji pozwanej, zgodnie z art. 38 ust. 1 Ustawy. W przypadku pozwanej Skarb Państwa dokonał zbycia pierwszych akcji w dniu 6 lipca 2011 r. Stosownie do treści art. 36 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. 2002 Nr 171 poz.1397 r. z późn. zm.) oraz § 11 rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U. 2003 r. Nr 35 poz. 303 z późn. zm.) oraz podaną do wiadomości pracowników w zakładzie pracy uchwałą nr 695/VII/11 Zarządu (...) S.A. z dnia 23.09.2011 r. w sprawie regulaminu podziału akcji serii „A” T. S. ze względu na swój staż pracy powinien nieodpłatnie nabyć 382 akcje pozwanej (...) S.A. Zgodnie bowiem z w/w uchwałą Zarządu pozwanej nr 695/VII/11 z dnia 23 września 2011 r. liczba akcji serii „A” przysługująca pracownikom zakwalifikowanym do grupy stażowej „powyżej 24 lat” wynosi 382 akcji.

Powódka W. S. jako spadkobierca T. S. nieodpłatnie nabyła 136 akcji imiennych pozwanej (...) S.A. w J..

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż powodom jako spadkobiercom T. S. należałoby się ponadto 246 akcji pozwanej (382 - 136 = 246).

Na dzień 04 listopada 2013 roku (chwila zamknięcia rozprawy) kurs jednej akcji J.S.W. wynosił 66,65 zł, a więc powodom jako spadkobiercom T. S. należałoby się tytułem odszkodowania łącznie kwota 16.395,90 zł (246 x 66,65 zł). Nadto powodom jako spadkobiercom T. S. należna byłaby dywidenda w łącznej kwocie 1.323,48 zł brutto (1.071,99 zł netto po potrąceniu podatku dochodowego – 19 %).

Mąż powódki W. S., a ojciec powodów G. S. i A. T. S. zmarł w dniu 05.04.2006 r. w S.. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu – Zdroju postanowieniem z dnia 03 sierpnia 2006 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 250/06 z wniosku W. S. z udziałem G. S. i A. J. o stwierdzenie nabycia spadku po T. S. stwierdził, iż spadek po T. S. zmarłym dnia 05.04.2006 r. w S. ostatnio stale zamieszkałym w J. na podstawie ustawy nabyli : jego zona W. S. oraz jego dzieci A. J. z domu S. oraz G. S. w częściach równych to jest po 1/3 części każdy.

Powódka W. S. jako spadkobierca T. S. złożyła stronie pozwanej (...) S.A. w J. reklamację co do stażu pracy pracownika ujętego na liście uprawnionych do akcji serii „A”, któremu wadliwie określono staż pracy. Pozwana w odpowiedzi odmówiła uwzględnienia reklamacji. Na uzasadnienie podniosła, iż uprawnieni pracownicy, którym wadliwie określono ich okres zatrudnienia w spółce, w terminie 14 dni od wywieszenia listy obejmującej okresy zatrudnienia uprawnionych pracowników w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym oraz jego poprzedniku i w spółce oraz łączny okres zatrudnienia, mogą złożyć pisemną reklamację. Pozwana zaś wywiesiła w/w listę w dniu 10 sierpnia 2011 r., zatem reklamacje dotyczące wadliwie wskazanego okresu zatrudnienia należało składać w dniach od 10 sierpnia 2011 r. do 24 sierpnia 2011 r. Ogłoszenie o wywieszeniu listy zostało upublicznione w sposób wskazany w § 8 ust. 1 Rozporządzenia. W ogłoszeniach podano m.in. szczegółową informację o miejscach wywieszenia list, a także terminach i sposobie składania reklamacji w przypadku błędnie wskazanego na liście okresu zatrudnienia. Reklamacje dotyczące wadliwie określonego okresu zatrudnienia były rozpoznawane przez specjalnie powołaną przez Zarząd pozwanej (...) w tym celu komisję. Rozpatrzenie reklamacji przez tę komisję wyczerpało tok postępowania reklamacyjnego. Nadto, iż skoro pismo powódki zostało złożone po terminie pozwana nie może ustosunkować się do jego próśby i rozpoznać złożonej po terminie reklamacji.

Sąd zważył co następuje :

Powództwo W. S., A. J. i G. S. okazało się częściowo zasadne.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. . 2002 Nr 171 poz.1397 r. z późn. zm.), aby dana osoba mogła skorzystać z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, musi spełnić łącznie następujące przesłanki: 1) musi być uprawnionym pracownikiem w rozumieniu art. 2 pkt 5 Ustawy, przez co nabywa prawo do nieodpłatnego nabycia akcji, 2) musi złożyć, w terminie określonym w art. 38 ust. 1 Ustawy, oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji, która to przesłanka jest warunkiem bezwzględny skorzystania z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Natomiast stosownie do treści art. 2 pkt 5 Ustawy przez „pracowników uprawnionych” rozumie się: a) osoby będące w dniu wykreślenia z rejestru komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego pracownikami tego przedsiębiorstwa lub osoby będące pracownikami przedsiębiorstwa państwowego w dniu zawarcia umowy rozporządzającej przedsiębiorstwem poprzez jego wniesienie do spółki; b) osoby fizyczne, które w dniu wykreślenia komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego z rejestru przedsiębiorców, lub osoby fizyczne, które w dniu zawarcia umowy rozporządzającej przedsiębiorstwem poprzez jego wniesienie do spółki były stroną umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem państwowym, zawartej na podstawie przepisów rozdziału 8a ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981, z późn. zm.); c) osoby, które przepracowały co najmniej dziesięć lat w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym oraz jego poprzedniku albo w przedsiębiorstwie, które zostało sprywatyzowane przez wniesienie do spółki oraz jego poprzedniku, a rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło wskutek przejścia na emeryturę lub rentę albo z przyczyn nie dotyczących pracowników; d) osoby, które po przepracowaniu dziesięciu lat w przedsiębiorstwie państwowym podlegającym prywatyzacji oraz jego poprzedniku, zostały przejęte przez inne zakłady pracy w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy. Z kolei, w świetle art. 38 c ustawy prawo do nieodpłatnego nabycia akcji podlega dziedziczeniu, co realizowane jest w ten sposób, że spadkobierca uprawnionego pracownika może skorzystać z tego prawa, o ile uprawniony pracownik złożył oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji w ustawowym terminie. Dziedziczeniu podlegają także majątkowe roszczenia odszkodowawcze wynikające z ewentualnych uchybień w procesie przydzielania i udostępniania akcji pracowniczych (art. 922 kc.)

Na podstawie upoważnienia ujętego w treści art. 36 ust. 5 Ustawy, prawodawca upoważnił ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa do uregulowania przedmiotowych kwestii w drodze wydania aktu wykonawczego - rozporządzenia, stanowiącego akt powszechnie obowiązującego prawa. Zgodnie z treścią § 7 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U. 2003 r. Nr 35 poz. 303 z późn. zm.), spółka, po otrzymaniu informacji o liczbie akcji przeznaczonych do nieodpłatnego udostępniania, sporządzi w terminie 14 dni listę uprawnionych

pracowników obejmującą okresy zatrudnienia tych osób w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym oraz jego poprzedniku albo w przedsiębiorstwie, które zostało sprywatyzowane przez wniesienie do spółki, oraz jego poprzedniku i w spółce oraz łączny okres zatrudnienia w tych podmiotach. W myśl zaś § 8 ust. 1 w/w rozporządzenia Spółka, w terminie 14 dni od dnia otrzymania od ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa informacji o liczbie akcji przeznaczonych do nieodpłatnego udostępnienia uprawnionym pracownikom, ogłosi w gazecie o zasięgu ogólnokrajowym i gazecie lokalnej oraz przez wywieszenie ogłoszenia w siedzibie spółki oraz we wszystkich jej oddziałach i zakładach o terminie wywieszenia listy, o której mowa w § 7 ust. 2, oraz informację o terminie, miejscu i sposobie składania reklamacji co do okresu zatrudnienia w spółce. Ogłoszenie zawiera również informację o terminie wygaśnięcia prawa.

Dla Sądu nie budzi wątpliwości, iż odpowiedzialność za utratę przez uprawnionego pracownika prawa do części akcji wskutek niewłaściwego wykonania obowiązków przez podmioty, do których należało przeprowadzenie procesu nieodpłatnego nabywania akcji, jest odpowiedzialnością kontraktową (art. 471 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Z art. 361 § 2 k.c. wynika zasada pełnego odszkodowania. Zdaniem Sądu, istnieje związek przyczynowo-skutkowy między działaniem pozwanej, a utratą prawa do nieodpłatnego nabycia części akcji Spółki przez T. S., a w konsekwencji przez powodów jako jego spadkobierców. Pozwana w nienależyty sposób wypełniła ustawowe obowiązki związane z nieodpłatnym nabyciem przez uprawnionego pracownika, jakim jest zmarły mąż powódki W. S., a ojciec powodów G. S. i A. T. S., akcji skomercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego, tj. wadliwie obliczyła okres jego zatrudnienia uprawniający go do nieodpłatnego nabycia należnej mu liczby akcji. Należy podkreślić, iż T. S., co było w niniejszej sprawie bezspornym, spełniał łącznie obie przesłanki uprawniające go do nieodpłatnego nabycia akcji pozwanej, tj. był uprawnionym pracownikiem w rozumieniu art. 2 pkt 5 w/w Ustawy oraz złożył, w terminie określonym w art. 38 ust. 1 Ustawy, oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji, która to przesłanka jest warunkiem bezwzględny skorzystania z prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. T. S. nie otrzymał zaś pełnego pakietu akcji jaki mu przysługiwał wyłącznie z uwagi na błędne wyliczenie jego stażu pracy przez pozwaną i nie uwzględnienie złożonej przez powódkę W. S. jako jego spadkobierczynię reklamacji z powodu jej złożenia po terminie wynikającym z Rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników.

W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 października 2003 r. w sprawie I PK 574/02 (LEX 122192) wynikająca z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji utrata prawa do nieodpłatnego nabycia akcji odnosi się tylko do obowiązku złożenia pisemnego oświadczenia o zamiarze ich nabycia. Nie jest natomiast objęty takim skutkiem obowiązek dołączenia zaświadczenia o okresie zatrudnienia. Orzeczenie to zachowuje aktualność również w sytuacji obowiązywania Rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników. W uzasadnieniu prawnym w/w orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał bowiem, iż ustawa pod rygorem utraty przez pracownika prawa do nieodpłatnego nabycia akcji nakłada na niego tylko obowiązek złożenia pisemnego oświadczenia o zamiarze nabycia akcji. Wynikający jedynie z rozporządzenia obowiązek dołączenia do oświadczenia o zamiarze nabycia akcji zaświadczenia o okresie zatrudnienia nie został zaś nałożony pod takim rygorem.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż obowiązek zgłoszenia reklamacji w terminie przewidzianym w § 9 w/w rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2003 r. ma również wyłącznie charakter porządkowy, nie ma charakteru ustawowego i przyjęcie jego normatywnego charakteru stałoby w sprzeczności z zakresem delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia. Niedotrzymanie tegoż terminu nie może więc w rezultacie prowadzić do pozbawienia uprawnionego pracownika prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Wniosek przeciwny prowadzić by musiał do konkluzji, iż rozporządzenie z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników wprowadza pozaustawową kolejną przesłankę bezwzględną uzyskania prawa do nieodpłatnego nabycia akcji. Należy tutaj także zaznaczyć, iż zgodnie z wyrokiem

Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie I PK 225/11 (LEX nr 1219496) sprawa z powództwa pracownika o odszkodowanie z tytułu zaniżenia przez pracodawcę liczby należnych akcji prywatyzowanego przedsiębiorstwa państwowego, jest sprawą z zakresu prawa pracy w rozumieniu art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c. Roszczenie o odszkodowanie z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji prywatyzowanego lub komercjalizowanego przedsiębiorstwa oraz prawa do potencjalnej dywidendy ulega przedawnieniu na zasadach określonych w art. 291 § 1 k.p. Nie sposób więc przyjąć, jak domaga się tego strona pozwana, iż niedotrzymanie 14 dniowego porządkowego terminu reklamacji przewidzianego w § 9 w/w rozporządzenia pozbawić by mogło powoda prawa do nieodpłatnego nabycia akcji w sytuacji, gdy w tym zakresie obowiązuje stosowny przepis kodeksu pracy, nie przewidujący wyjątku co do bezpłatnego nabycia akcji na wyżej opisanych zasadach.

W ocenie Sądu stawiany powódce W. S. zarzut przyczynienia się do powstania szkody nie mógł zostać uwzględniony. Przede wszystkim całkowita i wyłączna wina za wykonanie zobowiązania dotyczącego obliczenia stażu pracy zmarłego T. S. leżała po stronie pozwanej i można jej było przypisać cechy rażącego niedbalstwa. Pozwana dysponowała przecież całą dokumentacją pracowniczą T. S.. Wcześniej, gdy T. S. przechodził na emeryturę, to pozwana kompletowała całość jego dokumentów na potrzeby ZUS-u (vide akta ZUS O/R.). W takich okolicznościach sprawy powodowie zasadnie mogli oczekiwać, że pozwana prawidłowo obliczyła staż pracy T. S. i tym samym mieli prawo przypuszczać, że za tyle lat pracy otrzyma pełny pakiet akcji.

Pozwana w nienależyty sposób wypełniła ustawowe obowiązki związane z nieodpłatnym nabyciem przez uprawnionego pracownika, jakim jest T. S., akcji skomercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego, tj. wadliwie obliczyła okres jego zatrudnienia, uprawniający go do nieodpłatnego nabycia należnej mu liczby akcji. Pozwana również bezzasadnie odmówiła **powódce W. S., a w konsekwencji pozostałym powodom** wydania pozostałej części pakietu akcji powołując się na niedotrzymanie 14 dniowego porządkowego terminu przewidzianego w § 9 w/w rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników. Przepis ten ma bowiem wyłącznie charakter porządkowy, nie ma charakteru ustawowego i przyjęcie jego normatywnej natury stałoby w sprzeczności z zakresem delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia. Przepis ten nie jest obłożony sankcją utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.

Powódka W. S. nabyła 136 akcji imiennych pozwanej (...) S.A. w J. co było w niniejszej sprawie bezsporne. W tej sytuacji skoro powódka otrzymała od pozwanej nieodpłatnie jedynie 136 akcji, to mając na uwadze okres zatrudnienia T. S., należy przyjąć, że brakująca należna powodom ilość akcji wynosi 246 (382 - 136 = 246). Należy tutaj wskazać, iż Sąd mając na względzie treść art. 316 § 1 kpc ustalił wartość akcji pozwanej na dzień zamknięcia rozprawy tj. na dzień 04 listopada 2013 roku (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2012 roku w sprawie sygn. II PK 118/10). W tej dacie wartość akcji pozwanej wynosiła 66,65 zł, a więc powodom należna była z tego tytułu łącznie kwota 16.395,90 zł (246 x 66,65 zł). Nadto powodom jako spadkobiercom T. S. należna była dywidenda w łącznej kwocie 1.323,48 zł brutto (1.071,99 zł netto po potrąceniu podatku dochodowego – 19 %). Reasumując powodom jako spadkobiercom T. S. należna była kwota po 5.822,63 zł.

Co do podzielności świadczenia przypadającego od pozwanej powodom jako spadkobiercom T. S. należy stwierdzić, iż zgodnie z postanowieniem SN z dnia 07 marca 2013 roku II CZ 177/12 spadkobierca jest uprawniony do dochodzenia od dłużnika udziału w wierzytelności z tytułu dziedziczenia, jeżeli przypadające od dłużnika świadczenie jest podzielne. W takiej sytuacji świadczenie dzieli się stosownie do treści art. 379 § 1 k.c. na tyle części, ilu jest będących wierzycielami spadkobierców.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o wyżej powołane przepisy, Sąd w pkt 1 wyroku zasądził od pozwanej (...) S.A. w J. na rzecz powódki W. S. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynawszy od 25.10.2012 roku (data odpowiedzi na pozew) tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011.

W pkt 2 Sąd zasądził od pozwanej (...) S.A. w J. na rzecz powódki A. J. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynawszy od 15.01.2013 roku (data wezwania do udziału w sprawie) tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011.

W pkt 3 Sąd zasądził od pozwanej (...) S.A. w J. na rzecz powoda G. S. kwotę 5.822,63 zł z ustawowymi odsetkami poczynawszy od 15.01.2013 roku (data wezwania do udziału w sprawie) tytułem odszkodowania za brak otrzymania pełnego pakietu akcji po zmarłym T. S. oraz zaniżonej z tej przyczyny dywidendy wypłacanej za rok 2011.

Odsetki zasądzono na zasadzie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Sąd w pkt 4 wyroku umorzył postępowanie w zakresie odszkodowania przekraczającego za jedną nie otrzymaną akcją kwotę 78,71 zł z uwagi na cofnięcie powództwa wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie przez pełnomocnika powodów na rozprawie w dniu 12 września 2013 roku (k. 144 akt), a to na zasadzie art. 355 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc i w zw. z art. 469 kpc.

Sąd w pkt. 5 wyroku dalej idące powództwo oddalił jako wygórowane i nie znajdujące potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

Sąd w pkt. 6 wyroku orzekł o kosztach na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasądzając od pozwanej jako strony przegrywającej proces na rzecz powodów W. S., A. J. i G. S. kwoty po 900,00 zł tytułem wynagrodzenia ich pełnomocnika procesowego będącego adwokatem ustaloną na podstawie § 12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163 poz.1348 z późn. zm.).

W pkt. 7 wyroku w oparciu o treść art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) Sąd nakazał stronie pozwanej uiszczenie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Jastrzębiu - Zdroju kwoty 874,00 zł tytułem opłat sądowych, od zapłaty których powodowie byli zwolnieni na mocy art. 96 ust. 1 pkt 4 wskazanej ustawy.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana zaskarżając go w części, to jest w zakresie pkt.1, 2, 3, 6 i 7 zarzucając między innymi naruszenie prawa materialnego, a to:

- art. 361 kpc w zw. z art. 471 kpc poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie i przyjęcie, że pomiędzy działaniem pozwanej w postaci naliczenia stażu pracy, a utratą prawa do nieodpłatnego nabycia części akcji pozwanej przez powoda zachodzi adekwatny związek przyczynowy, podczas gdy na gruncie ustalonego stanu faktycznego niewątpliwym jest, iż podjęcie przez powoda czynności określonej w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, tj. złożenie w przepisany i znany powodowi terminie reklamacji w trybie §7 ust.1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 29.01.2003r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania tych akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U., Nr 35, poz. 303 z późn. zm.), spowodowałyby brak zaistnienia tej szkody,

- art. 362 kc w z w. z art. 471 kc poprzez brak jego zastosowania, skutkującego pominięciem przyjęcia, że wskutek opisanego zaniechania powoda przyczynił się on zarówno do powstania szkody, jak i do jej rozmiaru,

-art.5 kc względnie art.8 kp przez jego zastosowanie i przyjęcie, iż uwzględnienie zarzutu przyczynienia się uznać należy za sprzeczny z zasadami współżycia społecznego

oraz naruszenie przepisów postępowania, a to:

-art.233§ 1 kpc przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów,

-art. 233§ 1 kpc i art.316 § 1 kpc poprzez oparcie rozstrzygnięcia na ustaleniach faktycznych niewynikających z zebranego materiału

oraz błędy i braki w ustaleniach faktycznych.

Pozwana wniosła o zmianę wyroku z zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przez Sądem pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy w zaskarżonym zakresie Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest bezzasadna.

Sąd I instancji przeprowadził w sprawie wyczerpujące postępowanie dowodowe w zakresie niezbędnym dla wyjaśnienia istoty sporu.

Sąd ten dokonał w oparciu o zebrany materiał dowodowy prawidłowych ustaleń faktycznych zresztą bezspornych pomiędzy stronami, spornym było jedynie czy spadkobiercom przysługuje pozostała (brakująca) część akcji (...) SA.

Sąd ten również stosując właściwe uregulowania prawne w zakresie dotyczącym przedmiotu sporu i ich prawidłowe rozumienie słusznie orzekł jak w wyroku jak również zasadniczo prawidłowo i wyczerpująco uzasadnił wyrok.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił ustalenia i argumentację Sądu I instancji i przyjął je za własne.

W takiej sytuacji nie zachodzi potrzeba powtarzania tej argumentacji, co wynika z ukształtowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym przedmiocie.

Podkreślić należy, iż wbrew zarzutom apelującego nie budzi wątpliwości, iż zachodzi związek przyczynowo-skutkowy między działaniem pozwanej a utratą prawa do nieodpłatnego nabycia części akcji spółki przez powodów (art.361 kc w zw. z art.471 kc).

Pozwana wadliwie obliczyła okres zatrudnienia zmarłego T. S. uprawniający go do nieodpłatnego nabycia akcji mimo, iż dysponowała dokumentacją pozwalającą na prawidłowe wyliczenie należnej powodowi liczby akcji.

Zmarły pracownik nie otrzymał pełnego pakietu akcji wyłącznie z uwagi na nienależyte wypełnienie ustawowych obowiązków przez pozwaną związanych z nieodpłatnym nabyciem przez uprawnionego pracownika akcji skomercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego.

Pozwana pomimo złożenia reklamacji przez spadkobierców nie uwzględniła jej z powodu złożenia po terminie , natomiast w żaden sposób nie można przyjąć, co słusznie podniósł Sąd Rejonowy, iż nie dotrzymanie terminu prowadzi do pozbawienia uprawnionego pracownika prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30.08.1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U z 1996r. ,nr 118, poz.561), T. S. aby być uprawnionym do nieodpłatnego nabycia akcji musiał spełniać łącznie dwie przesłanki tj. być uprawnionym pracownikiem w rozumieniu art.2 pkt.5 ustawy oraz złożyć w terminie określonym w art.38 ust.1 ustawy oświadczenie o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji. Spełnił łącznie obie przesłanki, a niedotrzymanie przez niego terminu przewidzianego w par.9 rozporządzenia z dnia 29 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalenie liczby akcji przypadających na każdego z tych grup oraz trybu nabycia tych akcji przez uprawnionych pracowników (Dz. U 2003r, nr.35, poz.303 z póź. zm) nie powoduje utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.

Nie może również zostać uwzględniony zarzut przyczynienia się spadkobierców do powstania szkody.

Powódka W. S. jako żona pracownika nie otrzymała informacji o stażu pracy spadkodawcy. Skoro dokumenty pracownika do emerytury przygotowała pozwana można było domniemywać, że staż pracy jest prawidłowy.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd Okręgowy uznał zarzuty apelacji za nieuzasadnioną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I instancji i z mocy art.385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.

Na podstawie art.98 par. Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U nr.163, poz.1348 z późn. zm) zasądził od pozwanej na rzecz powodów kwoty po 450,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Barbara Kuźdrzał- Kiermaszek SSO Mariola Łącka SSO Iwona Nowak